

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/204/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816205686
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8816205686.12

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v spore žalobkýň: 1. mal. Y.A. Ž. Q.. XX.XX.XXXX, X. J.. Y. Ž. Q.. XX.XX.XXXX, K. W. U. Y.D. Z.. XXX, XXX XX T. Q. W., obidve zastúpené ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA - JUDr. STANISLAV KAŠČÁK, s.r.o., so sídlom Ulica 1. Mája 1246, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 47 245 034 proti žalovanému: Mesto Vranov nad Topľou, so sídlom Dr. C. Daxnera 87/1, 093 01 Vranov nad Topľou, zastúpený JUDr. Ing. Michalom Plentom, advokátom so sídlom, Sídlisko Okulka 19/42, 093 01 Vranov nad Topľou, za účasti intervenienta KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpeného Mgr. Daliborom Tverďákom, advokátom so sídlom Krmanova 1, Košice, o zaplatenie 6.582,31 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd nepripúšťa zmenu petitu žaloby v zmysle návrhu žalobkýň v 1. a 2. rade zo dňa 25.1.2018 v tomto znení:

„Žalovaný a intervenient na strane žalovaného sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyniam sumu 7255,76 eur.

Žalovaný a intervenient na strane žalovaného sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyniam trovy konania a uhradiť ich na účet právneho zástupcu žalobkýň.“

Konanie zastavuje.

Vo vzťahu žalobkyňa v 1. rade a žalovaný a vo vzťahu žalobkyňa v 1. rade a intervenient na strane žalovaného žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

Žalobkyňa v 2. rade má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 28.7.2016 sa žalobkyňa v 1.rade domáhala od žalovaného titulom bolestného sumy vo výške 2874,55 eur a sťaženia spoločenského uplatnenia sumy vo výške 3208,80 eur v súvislosti s operačným zákrokom žalobkyne v 1. rade zo dňa 13.08.2014, ktorý bol realizovaný v príčinnej súvislosti s úrazom, ktorý sa jej stal dňa 26.06.2008, a ktoré si žalobkyňa 1. rade uplatnila na základe lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 01.02.2016, ktorý vypracoval lekár MUDr. S.. Žalobkyňa v 2. rade si proti žalovanému uplatnila nárok na náhradu nákladov v sume 498,96 eur za lekársku starostlivosť, ktoré si žalobkyňa v 2. rade uplatnila na základe dokladov o zaplatení zo dňa 18.08.2014. Žalobkyne sa domáhali tiež náhrady trov konania.

2. Rozsudkom z 2.8.2018 č.k. 4C/204/2016-221 Okresný súd Vranov nad Topľou zaviazal žalovaného a intervenienta, spoločne a nerozdielne, uhradiť žalobkyni v 1. rade sumu 1.733,69 eur a žalobkyni v 2.

rade sumu 498,96 eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne v 1. rade zamietol. Zároveň zaviazal žalovaného a intervenienta, spoločne a nerozdielne, uhradiť žalobkyniam v 1. a 2. rade trovy konania v rozsahu 100%. Súdom priznaná náhrada za bolesť v zmysle znaleckého posudku aj jeho doplnení predstavovala sumu 824,- eur. Pokiaľ sa týka sťaženia spoločenského uplatnenia, súd priznal žalobkyni v 1. rade nárok na zvýšené sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 909,69 eur. Vzhľadom k tomu, že po podaní znaleckého posudku MUDr. R. S., súdom ustanovený znalec MUDr. N. U. ozrejmil okolnosti v súvislosti s požadovanou náhradou žalobkyne v 1. rade, pokiaľ sa týka bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia, napriek tomu, že sa súd pri hodnotení dôkazov s týmto znaleckým posudkom v plnom rozsahu nestotožnil, žalobu žalobkyne v 1. rade, čo do zvyšku, zamietol.

3. Tento rozsudok včas podanými odvolaniami napadli žalovaný a intervenient z jeho strany. Žalovaný predmetný rozsudok napadol v celosti, intervenient na strane žalovaného napadol rozsudok čo do výrokov I. a III.

4. Krajský súd v Prešove uznesením z 27.8.2019 č.k. 12Co/53/2018 -286 odmietol odvolanie žalovaného voči výroku II. o zamietnutí žaloby žalobkyne v 1. rade v prevyšujúcej časti. Vo zvyšnej napadnutej časti, t.j. v I. vyhovujúcom výroku a v III. súvisiacom výroku o trovách konania rozsudok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. V odôvodnení uviedol, že žaloba žalobkyň pôvodne smerovala proti žalovanému - Mesto Vranou nad Topľou. Následne Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group oznámila vstup do konania ako intervenient na strane žalovaného. Svoj právny záujem zdôvodnila tým, že v čase, keď malo dôjsť k škodovej udalosti, bola poisťovateľom žalovaného na základe poistnej zmluvy č. 5003167466 (čl. 39). Podaním zo dňa 25.01.2018, doručeným súdu dňa 26.01.2018 žalobkyne učinili zmenu petitu žaloby, kde už žiadali na zaplatenie mini upletených súm žalovaného - mesto Vranou nad Topľou a intervenienta - Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group solidárne (čl. 139). O tejto zmene žaloby však súd prvej inštancie nerozhodol. Dokiaľ súd nerozhodne o uplatnenej zmene žaloby, nemôže pokračovať v konaní o pôvodnej žalobe (ku tomu pozri napr. NS SR, sp. zn. 4Cdo/373/2015). Rozhodujúcim však v tomto smere je, že poisťovňa vystupujúca v spore ako intervenient, nemôže byť na žiadne plnenie zaviazaná, aj keď je v dôsledku zmluvného/zákonného poistenia povinná nahradiť škodu za poisteného (ku tomu pozri napr. NS ČR sp. zn. 25Cdo/895/2008, ZB IV, s. 621 NS SR). Samotné odvolanie intervenienta proti rozsudku, tak ako to navrhli žalobkyne nemožno odmietnuť, lebo žalovaný s odvolaním intervenienta vyslovil súhlas (čl. 267). K náhrade za bolesť odvolací súd uviedol, že v pôvodnej žalobe ju žalobkyňa v 1. rade kvantifikovala sumou 2.874,55 eur, v podaní zo dňa 25.01.2018 ju kvantifikovala sumou 824,-eur. Za zmenu žaloby v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe nemožno považovať, ak žalobca obmedzí svoj nárok, a následne požaduje menej. V takomto prípade je uvedený procesný úkon potrebné považovať za čiastočné späťvzatie, o ktorom v danom prípade súdom prvej inštancie rozhodnuté nebolo. Dôvodnosť a výška tohto nároku plynú zo znaleckého posudku č. 76/2017 a jeho dodatkov znalca MUDr. U. podaného v tomto spore, ktorý bol potvrdený i zo strany intervenienta predloženým súkromným odborným vyjadrením č. 372/2017 znaleckej organizácie Forensic.sk. Doprovod žalobkyne v 1. rade na operáciu nebol indikovaný lekárom. Žalobkyňa v 2. rade - matka žalovanej v 1. rade aj napriek uvedenému doprevádzala svoju dcéru na operáciu, pričom náklady s tým spojené predstavovali celkovo sumu 498,96 eur, z toho za neindikovaný sprievod dieťaťa sumu 138,96 eur (lôžko deň 84+ 55 za stravu doprovodu) a 360,-eur za pobyt v nadštandardnej izbe. Ak dôjde ku škode na zdraví, vzniká poškodenému nárok uplatniť i náhradu nákladov spojených s jeho liečením. Náhradu týchto nákladov môže uplatniť aj osoba odlišná od poškodeného, avšak len za predpokladu, že takéto náklady vynaložila, a že ide skutočne o náklady spojené s liečením poškodeného, t.j., že ich cieľom je obnovenie zdravia poškodeného, alebo aspoň zlepšenie zdravotného stavu poškodeného. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené a názor znalca MUDr. U., ktorý doprovod rodiča a pobyt na jednolôžkovej izbe podporil, mal za to, že vyššie uvedené predpoklady odškodnenia v danom prípade naplnené boli (ku tomu pozri napr. ÚS ČR, sp. zn. IV. ÚS 4801/2012). Zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná

otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nemožno zabudnúť ani na to, že jednotlivé zložky práva na náhradu škody, ktorým je vymedzený obsah náhrady škody, sa prejavujú ako samostatné čiastkové nároky; s touto ich samostatnosťou je treba počítať aj pri rozhodovaní o trovách konania. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (ku tomu pozri napr. KS TT, sp. zn. 10Co/191/2017, Veľký komentár CSP, C.H.Beck, str. 926). Vzhľadom na vyššie uvedené, možno konštatovať, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v otázke pasívnej solidarity žalovaného a intervenienta, súčasne svoje rozhodnutie zaťažil skutkovou vadou, lebo v otázke SSU žalobkyne v 1. rade z vykonaného znaleckého dokazovania dospel k neprávym skutkovým zisteniam, ako i v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky a ESLP zasiahol do práva žalovaného a intervenienta na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia.

6. V podaní z 12.5.2020 intervenient na strane žalovaného uviedol, že v súlade so zásadou hospodárnosti civilného sporového konania, v súlade so záväzným právnym názorom Krajského súdu v Prešove pristúpil k prehodnoteniu likvidácie nároku žalobkyne v 1. rade na náhradu bolestného v sume 824,- eur a nároku žalobkyne v 2. rade na náhradu sumy 498,69 za liečebné náklady, teda spolu v sume 1.322,69 eur. Dňa 20.4.2020 intervenient uhradil na účet právneho zástupcu žalobkyň sumu 1322,69 eur.

7. Žalovaný vo vyjadrení z 20.4.2020 uviedol, že zotrváva na svojich písomných a iných vyjadreniach. Nakoľko odvolací súd uložil rozhodnúť o zmene a čiastočnom späťvzati žaloby, nemožno pokračovať v konaní o pôvodnej žalobe. Z nárok v na náhradu liečebných nákladov žalovaný akceptuje maximálne polovicu. Ohľadom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia poukázal na závery Doplnku č. 2 k znaleckému posudku č. 76/2017 na strane 6. Poukázal na to, že musel doteraz uhradiť súdne poplatky v sume 528,- eur z prehnane uplatnených žalobných nárokov.

8. V podaní z 30.7.2020 žalobkyne prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedli, že potvrdzujú, že dňa 21.4.2020 zaplatil intervenient pre žalobkyne sumu 1.322,69 eur. Táto suma predstavuje súčet plnení pre žalobkyňu v 1. rade (maloletú poškodenú) vo výške 824,- eur a pre žalobkyňu v 2. rade (matku maloletej) vo výške 498,69 eur. Žalobkyňa v 1.rade sa žalobou domáhala sumy 6.083,35 eur, žalobkyňa v 2. rade sa domáhala sumy 498,69 eur. Znamená to, že žalobkyňa v 1.rade bola doposiaľ v konaní čiastočne úspešná a žalobkyňa v 1.rade bola doposiaľ v konaní v plnom rozsahu úspešná. Z tohto dôvodu a uvedomujúc si výsledky doterajšieho dokazovania znaleckými posudkami, žalobkyne týmto podľa § 144 a nasl. CSP berú žalobu späť, a to žalobkyňa v 1.rade berie späť žalobu v časti o zaplatenie 6.083,35 eur a žalobkyňa v 1.rade berie späť žalobu v časti o zaplatenie 498,69 eur (z dôvodu, že táto suma bola žalobkyňi v celom rozsahu v priebehu konania zaplatená intervenientom). Poukázali na ustanovenia § 144 a § 145 ods. 2 CSP. Žalobkyne navrhli, aby súd konanie zastavil a priznal žalobkyňiam nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalobkyne uplatňujú v tomto konaní aj nárok na náhradu trov konania. Žalobkyňa v 1.rade bola doposiaľ v konaní čiastočne úspešná a žalobkyňa v 2.rade bola v konaní v plnom rozsahu úspešná. Došlo k tomu, že pre správanie odporcu (plnenie intervenienta) vzali žalobkyne späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. Žalobkyne pripomínajú účastníkom konania na strane žalovaného, že maloletá žalobkyňa v 1.rade aj po 10 rokoch od života ohrozujúcej nehode - zásahu elektrickým prúdom - stále znáša negatívne následky tohto vážneho úrazu, za ktorý objektívnou zodpovednosťou zodpovedá žalovaný, a tiež že je žiačkou základnej školy, je maloletá a bez príjmov. Žalobkyňa v 2.rade nemá medicínske vzdelanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa mohol človek približne zorientovať v medicínskych podkladoch pre určenie náhrady za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa v 2. rade sa plne spoliehala na odbornosť a správnosť postupu ošetrojúceho lekára a domáhala sa nárokov, ktoré skutočne vyplývali z lekárskeho posudku MUDr. S.. Výsledky znaleckého dokazovania, ktoré preukázali nedostatky v spomínanom lekárskom posudku nemohla žalobkyňa v 2. rade vopred poznať ani ich očakávať. Žalovaný je Mesto Vranov nad Topľou, ktorého ročný rozpočet (v časti príjmy mesta celkom) pre rok 2018 predstavuje sumu 19.247.200 eur a pre rok 2017 táto položka predstavuje 18.509.700 eur (zdroj: vranov.sk). Intervenient - poisťovňa, dosiahla v roku 2019 tržby zo svojej činnosti 168.651.000 eur a zisk bol za rok 2017 vo výške 1.106.000 eur (zdroj: finstat.sk). Medzi účastníkmi konania je taký priepastný nepomer a rozdiel v majetkových možnostiach, že priznanie náhrady trov proti žalobkyňiam (proti zdravotne poškodenej

maloletej žiačke ZŠ a jej matke, ktorá dôverovala prednostovi kliniky vo veľkej nemocnici) by bolo obzvlášť krutým následkom. Žalobkyne poukázali na dôvodovú správu k Civilnému sporovému poriadku, kde zákonodarca vysvetlil ohľadne náhrady trov konania - konkrétne ust. § 249 /teraz § 255 CSP/, kde sa uvádza, že súd môže priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Plnenie zo strany intervenienta záviselo v tomto konaní od znaleckého dokazovania. Žalobkyne nemali možnosť ovplyvniť lekársky posudok, ktorý im bol vystavený ošetrovujúcim lekárom a až následne sa v priebehu konania znaleckým dokazovaním ukázala potreba korigovať tieto hodnoty bodového vyjadrenia nároku žalobkyne v 1. rade. Trovy konania v tomto konaní na strane žalobkyň spočívajú v zaplatenom preddavku na znalecké dokazovanie (ktorý zaplatila žalobkyňa v 2. rade), a tiež v trovách právneho zastúpenia.

9. V podaní zo 14.9.2020 intervenient na strane žalovaného uviedol, že súhlasí so späťvzatím žaloby a s poukazom na ustanovenie § 145 ods. 1 CSP navrhuje, aby súd konanie zastavil. Intervenient sa nestotožňuje s návrhom žalobkyň, ktoré si uplatňujú náhradu trov súdneho konania. Pre súdne konanie, ktoré je sporovým konaním, je charakteristická tzv. zásada úspechu (zásada zodpovednosti za výsledok sporu). Každá jedna zo sporových strán koná „na vlastné nebezpečenstvo“ a nesie tak zodpovednosť za výsledok sporu. Pomerné rozdelenie trov v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 CSP je jednak odrazom reálneho výsledku sporu a jednak predstavuje prevenciu, aby strany nezažalovali viac ako im podľa hmotného práva patrí. Navyše žalovaný a intervenient na strane žalovaného boli plne úspešní v odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde Prešov pod sp. zn. 12Co/53/2018. Argumentácia žalobkyň ohľadne ročných príjmov žalovaného a intervenienta je irelevantná a zjavne účelová. Ak by sa žalovaný s intervenientom neboli aktívne bránili v súdnom konaní, tak žalobkyňiam by bol zjavne priznaný nárok na zaplatenie v zmysle nesprávneho lekárskeho posudku - vid' platobný rozkaz vydaný v súdnom konaní. Na preukázanie tvrdení intervenienta, tento si nechal vypracovať znalecký posudok znaleckou organizáciou forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. Posudzovanie dôvodov hodných osobitného zreteľa je relevantné len v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Intervenient navrhuje, aby súd s poukazom na ustanovenie § 257 CSP nepriznal stranám náhradu trov súdneho konania. Dôvodom hodným osobitného zreteľa je tá skutočnosť, že žalobkyňa v 1. rade si uplatňovala nárok na náhradu škody odvodený od lekárskeho posudku zo dňa 01.02.2016 vystaveného MUDr. R. S.. Tento lekársky posudok bol vyvrátený na základe znaleckého dokazovania súdom ustanoveného znalca MUDr. N. U. (znaleckým posudkom 76/2017), ako aj na základe znaleckého dokazovania v zmysle odborného vyjadrenia č. 372/2017 znaleckej organizácie forensic.sk. Pri uplatnenom nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, bol tento nárok nedôvodný v celom rozsahu, o čom svedčí tá skutočnosť, že žaloba bola v tejto časti v celom rozsahu vzatá späť. Žalobkyňa v 1. rade bola úspešná iba v nepatrnej časti, t.j. čo do nároku na náhradu za bolestné (824,- eur). „Keďže je akcentované nazeranie na použitie § 257 z pohľadu úspešnej strany, slúži toto ustanovenie na riešenie situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy dostal náhradu trov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil.“ „Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo že zároková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok.“ (Zdroj: Števíček. M., Ficová. S., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 943)

10. Žalovaný v podaní z 1.10.2020 uviedol, že navrhuje o trovách konania rozhodnúť tak, že neprizná náhradu trov konania žiadnej zo sporových strán.

11. Podľa § 139 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

12. V zmysle § 140 ods. 1 CSP zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

13. Podľa § 142 ods. 1 CSP, o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania.

14. Podľa § 143 ods. 1 CSP, súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

15. Podľa § 143 ods. 3 CSP, ak súd nepripustí zmenu žaloby, pokračuje v konaní o pôvodnej žalobe.

16. Podľa Čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

17. V prvom rade sa súd musel zaoberať návrhom na zmenu (rozšírenie) žaloby žalobkýň v podaní zo dňa 25.1.2018, o ktorom návrhu nebolo doposiaľ rozhodnuté, pričom na uvedenú skutočnosť poukazoval aj odvolací súd v uznesení č.k. 12Co/53/2018-286 z 27.8.2019 (bod 28. uznesenia).

18. Podaním zo dňa 25.01.2018, doručeným súdu dňa 26.01.2018 žalobkyne žiadali zmenu petitu žaloby, v ktorom žiadali na zaplatenie nimi upletených súm 7.255,78 eur a trov konania spoločne a nerozdielne zaviazat' žalovaného a intervenienta na strane žalovaného (čl. 139). Žalobkyňa v 1. rade žiadala náhradu za bolesť v sume 824,- eur a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 5932,80 eur a žalobkyňa v 2. rade náhradu liečebných nákladov sume 498,96 eur. Podľa obsahu sa jednalo o čiastočné späťvzatie žaloby v časti nároku na náhradu za bolesť nad sumu 824,- eur (v žalobe pôvodne žiadaná suma 2874,55 eur) a zmenu (rozšírenie) žaloby nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 2724,- eur (v žalobe pôvodne žiadané 3208,80 eur).

19. Následne žalobkyne po rozhodnutí odvolacieho súdu podľa § 144 a nasl. CSP vzali žalobu späť, a to žalobkyňa v 1.rade v časti o zaplatenie 6.083,35 eur a žalobkyňa v 2.rade v časti o zaplatenie 498,69 eur z dôvodu, že táto suma bola žalobkyňi v 2. rade v celom rozsahu v priebehu konania zaplatená intervenientom.

20. Z uvedeného je tak zrejmé, že žalobkyňa v 1. rade vzala najprv žalobu čiastočne späť ohľadne nároku na náhradu za bolesť prevyšujúceho sumu 824,- eur (podaním z 25.1.2018), teda z pôvodných 2874,55 eur na 824,- eur a následne vzala späť žalobu aj ohľadne celého nároku na náhradu za bolesť v sume 824,- eur (podaním z 30.7.2020), a to z dôvodu uspokojenia nároku v tomto rozsahu protistranou.

21. Pokiaľ ide o nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, žalobkyňa v 1. rade najskôr v žalobe žiadala sumu 3208,80 eur, neskôr žalobu ohľadne tohto nároku rozšírila (podaním z 25.1.2018) na 5932,80 eur a následne vzala žalobu ohľadne celého nároku späť podaním z 30.7.2020.

22. Nárok žalobkyne v 2. rade na náhradu škody v sume 498,96 eur uplatnený už žalobou, vzala žalobkyňa v 2. rade späť podaním z 30.7.2020 v celom rozsahu z dôvodu úhrady uvedenej sumy intervenientom. V späťvzati žalobkyňa udáva, že ide o sumu 498,69 eur, ktorá bola skutočne uhradená, avšak podľa obsahu jej podania je zrejmé, že má na mysli nárok na náhradu škody v celom pôvodne uplatnenom rozsahu 498,96 eur.

23. Nakoľko v danom štádiu konania, po späťvzati žaloby žalobkýň v celom rozsahu (v časti celého predmetu konania, o ktorom súd doteraz konal, nakoľko o pripustení, či nepripustení rozšírenia žaloby doposiaľ rozhodnuté nebolo), by už bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania (článok 17 základných princípov CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu), ak by súd pripustil rozšírenie žaloby žalobkýň, ako to požadovali podaním zo dňa 25.1.2018. V nadväznosti na ďalší úkon žalobkýň, a to späťvzatie žaloby a samotný obsah tohto podania, z ktorého je zrejmé, že berú žalobu v celom rozsahu späť a žiadajú konanie zastaviť, a to z dôvodu čiastočného uspokojenia nárokov protistranou, bolo by bez ďalšieho významu pripustenie zmeny petitu žaloby v pôvodnom rozsahu. Výsledky doterajšieho konania, vrátane dispozičných úkonov žalobkýň po rozhodnutí odvolacieho súdu a čiastočnom uspokojení nárokov protistranou, by tak nemohli byť podkladom na ďalšie konanie o zmenenej žalobe. Vzhľadom na uvedené súd zmenu petitu žaloby v zmysle návrhu žalobkýň z 25.1.2018 nepripustil.

24. Ustanovenie § 142 CSP nevyklučuje, aby súd o prípustnosti zmeny žaloby rozhodol aj mimo pojednávania. V takom prípade je súd povinný doručiť uznesenie o pripustení zmeny žaloby všetkým subjektom.

25. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

26. V zmysle § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

27. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

28. V danej právnej veci žalobkyne v 1. a 2. rade zobrali žalobu späť v celom rozsahu po prvom pojednávaní vo veci, pričom žalovaný ako aj intervenient na strane žalovaného so späťvzatím žaloby žalobkyň súhlasili, súd preto konanie o žalobe podľa citovaného ustanovenia zastavil.

29. Čiastočným späťvzatím žaloby žalobkyne v 1. rade ohľadne nároku na náhradu za bolesť v sume 2020,55 eur bolo už podanie z 25.1.2018, nakoľko oproti pôvodne podanej žalobe, kde sa žalobkyňa v 1. rade domáhala bolestného v sume 2874,55 eur, v uvedenom podaní žiadala už iba 824,- eur. Po úhrade uvedenej sumy žiadala konanie zastaviť aj v tejto časti.

30. Pokiaľ ide o nárok žalobkyne v 1. rade na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, predmetom konania bol iba nárok v sume 3208,80 eur, nakoľko rozšírenie žaloby ohľadne toho nároku na sumu 5932,80 eur súd nikdy počas konania nepripustil.

31. Z obsahu podania z 30.7.2020 je zrejmé, že zároveň žalobkyňa v 2. rade vzala späť žalobu ohľadne celého uplatneného nároku na náhradu vecnej škody, aj keď uvádza, že uhradených jej bolo 498,69 eur, pričom žalobou uplatňovala sumu 498,96 eur. Súd preto konanie zastavil ohľadne celého nároku žalobkyne na náhradu vecnej škody.

32. Podľa § 256 ods. 1 zákona CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

33. V zmysle § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

35. V danom prípade predmetom konania boli u žalobkyne v 1. rade samostatné nároky, a to nárok na náhradu za bolesť a nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Jednotlivé zložky práva na náhradu škody, ktorým je vymedzený obsah náhrady škody sa prejavujú ako samostatné čiastkové nároky. V prípade oboch nárokov, ich výška bez akýchkoľvek pochybností závisela od znaleckého dokazovania vo veci prípadne úvahy súdu.

36. Aj keď Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej v § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, uvedené neznamená, aby nová právna úprava vylučovala osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého dokazovania alebo úvahy súdu. Pri uplatňovaní nároku na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia bolo povinnosťou žalobkyne v 1. rade uviesť požadovanú výšku nárokov. Z povahy týchto nárokov však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od znaleckého dokazovania prípadne aj úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu.

37. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie ust. § 255 CSP. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj vtedy, ak súd prizná nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia t.j. z prísudku (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.

7Co/88/2019 z 28. 11. 2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/118/2018 z 13. 11. 2018, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9Co/187/2017 z 28.2.2018).

38. Zásadu úspechu treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešné žalobkyne, ak im bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nebolo by celkom spravodlivé požadovať od žalobkýň, aby svoju ujmu podceňovali iba preto, aby potom nemuseli hradiť trovy konania. V takom prípade, je pri rozhodovaní o náhrade trov konania potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobkýň bolo zasiahnuté. Nemožno však opomenúť ani fakt, že zo strany žalobkýň môže dôjsť k značnému nadhodnoteniu výšky sporu. Vhodným riešením v takom prípade bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (k vyššie uvedenému pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 926-927 s.)

39. V danom prípade je situácia iná aj v súvislosti s tým, že došlo k zastaveniu konania a je právne významné to, ktorá zo strán sporu zavinila zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzala žalobkyňa v 1. rade žalobu späť.

40. Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. II. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. (nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

41. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zavinil žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzatí žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. (Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Obo/12/2018 z 20. 11. 2018)

42. Vzhľadom na uvedené súd považoval žalobkyňu v 1. rade za plne procesne úspešnú, pokiaľ ide o jej nárok na bolesť, nakoľko intervenient žalovaného uhradil časť uplatneného nároku na náhradu za bolesť v sume 824,- eur žalobkyne v 1. rade po podaní žaloby. Čiastočne teda uplatnený nárok plnil, čím je zrejmé, že sám uznal základ uvedeného nároku (rozlíšenie, čo je základné - do práva žalobkyne v 1. rade bolo zasiahnuté).

43. Žalobkyne v 1. rade tak patrí proti procesne neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania pokiaľ ide o nárok na náhradu za bolesť.

44. Pokiaľ ide o nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, k úhrade ani časti žalobou uplatneného nároku nedošlo, preto procesný úspech má v celom rozsahu žalovaná strana.

45. Nie je v rozpore s ustanoveniami CSP o trovách konania, ak súd uplatňujúci zásadu úspechu aj na konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od znaleckého posudku, resp. od úvahy súdu, ako tomu bolo nesporne i v danej právnej veci, bude vychádzať z toho, nemožno strany zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Ako bolo už vyššie podrobne uvedené, pri rozhodovaní o náhrade trov konania v danom prípade treba rozlíšiť čo je základné a čo je sprevádzajúce. Za základné v tejto veci považuje súd nepriznanie nároku na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia (resp. procesný neúspech z dôvodu späťvzatia žaloby na starne žalobkyne v 1. rade) a priznanie nároku na odškodnenie bolestného (resp. procesný úspech žalobkyne v 1. rade z dôvodu čiastočnej úhrady nároku na náhradu za bolesť žalovanou stranou). Výška náhrady týchto nárokov je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobkyňu v 1. rade je potom potrebné považovať za plne procesne úspešnú ohľadne uplatneného nároku na odškodnenie bolestného, nakoľko mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a žalovaný a intervenient na jeho strane bol plne procesne úspešný ohľadne nároku na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorý nárok nebol žalobkyne čo do základu priznaný a nedošlo ani k úhrade tohto nároku,

hoci aj čiastočného, zo strany žalovaného. Vzhľadom na uvedené, procesný úspech sporových strán bol ohľadne týchto nárokov vo vzťahu medzi žalobkyňou v 1. rade a žalovaným a intervenientom na strane žalovaného polovičný, teda na každej sporovej strane v rozsahu 50%. O trovách konania žalobkyne v 1. rade vo vzťahu k žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného súd rozhodol tak, že nepriznal nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu. V súvislosti s vyššie uvedeným posúdením procesného úspechu strán sporu ohľadne nároku na odškodnenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia porovnaj napríklad závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/136/2018 z 28. 11. 2018).

46. Aj v prípade odlišného posúdenia procesného nároku na strane žalovaného, súd dáva do pozornosti vyjadrenia žalovaného a intervenienta ohľadne nároku na náhradu trov konania. Žalovaný vo svojom vyjadrení z 1.10.2020 navrhol o trovách rozhodnúť tak, aby súd nepriznal náhradu trov konania žiadnej zo sporových strán. Intervenient na strane žalovaného v podaní z 14.9.2020 navrhol nepriznať stranám sporu náhradu trov konania s poukazom na § 257 CSP, hoci v ostatnom podaní už navrhuje alternatívne nepriznať náhradu trov stranám sporu alebo priznať náhradu trov intervenientovi.

47. Pokiaľ ide o žalobkyňu v 2. rade, predmetom konania bol jej nárok na náhradu škody, pričom celú uplatňovanú škodu v danom prípade uhradil žalobkyňi v 2. rade intervenient na strane žalovaného. Uvedené bolo aj dôvodom späťvzatia žaloby zo strany žalobkyne v 2. rade.

48. Tu súd poukazuje na vyššie citovanú judikatúru podľa ktorej ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy po podaní žaloby, zastavenie konania zaviniť žalovaný (pozri vyššie cit. nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017 a Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Obo/12/2018 z 20. 11. 2018).

49. Vo vzťahu medzi žalobkyňou v 2. rade a žalovaným z procesného hľadiska žalovaný zaviniť, že konanie bolo zastavené tým, že došlo k plneniu nároku z jeho strany po začatí konania. Nie je významné, že plnenie zrealizoval intervenient na strane žalovaného, ktorý by bol na plnenie aj tak povinný na základe hmotnoprávneho vzťahu so žalovaným. Pokiaľ ide o procesné zavinenie na zastavení konania ohľadne preukázanej úhrady sumy 498,69 eur, hoci žalobkyňa v 2. rade uplatňovala sumu 498,96 eur, rozdiel 0,27 eur by predstavoval procesný neúspech iba v rozsahu 0,05%, čo je úplne nepatrný neúspech, ktorý by sa neprejavil pri úspechu ohľadne celého nároku. Jedná sa o procesný neúspech 0,05%, pričom procesný úspech žalobkyne v 2. rade by predstavoval 99,95% a po odrátaní tohto neúspechu od jej úspechu by mala nárok na náhradu 99,90% trov konania, čo po zaokrúhlení aj tak predstavuje 100% všetkých trov.

50. Žalobkyňi v 2. rade tak vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania vo vzťahu k žalovanému. Tu je potrebné primárne poukázať na judikatúru citovanú odvolacím súdom v tejto veci, keďže rozhodujúcim v tomto smere je, že poisťovňa vystupujúca v spore ako intervenient, nemôže byť na žiadne plnenie zaviazaná, aj keď je v dôsledku zmluvného prípadne zákonného poistenia povinná nahradiť škodu za poisteného (ku tomu pozri napr. NS ČR sp. zn. 25Cdo/895/2008, ZB IV, s. 621 NS SR).

51. Intervenient nie je stranou sporu, je zúčastneným subjektom sui generis, ktorý v súdnej veci netvorí so žalovanou stranou procesné spoločenstvo, preto ho nemožno zaviazat' na náhradu trov konania, hoc vystupoval na neúspešnej strane (porovnaj tiež uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/35/2020 z 13. 10. 2020). Na plnenie žalobkyne v 2. rade tak súd zaviazal procesne neúspešného žalovaného.

52. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.